

KEVYTTÄ KLASARILLE

Kevyen musiikin opiskelun hyödyt klassiselle trumpelistille

Mari Pakarinen

Opinnäytetyö
Toukokuu 2014
Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogin
suuntautumisvaihtoehto

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen Ammattikorkeakoulu
Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto

PAKARINEN, MARI:
Kevyttä klararille

Opinnäytetyö 29 s.
Toukokuu 2014

Tässä opinnäytetyössä selvitan kevyen musiikin opiskelun hyötyjä klassiselle trumpelistille. Tarkastelen, mitä kevyen musiikin opettelu voi tarjota klassisen soiton edistämiseksi sekä miten sen kautta voisi kehittää trumpetin hallintaa. Kerään myös tietoa siitä, miten kevyeen musiikkiin kannattaa lähteä tutustumaan, ja millaisia ongelmia kevyen musiikin soitto voi tuoda.

Haastattelin kuutta trumpettistia, jotka ovat tehneet työkseen sekä klassista että kevyttä musiikkia. Sen lisäksi keräsin tietoa musiikkikirjallisuudesta.

Opinnäytetyö paljasti, että kevyestä musiikista on varsin monipuolisia hyötyjä trumpetin soittajalle. Kevyen musiikin opettelu voi kehittää trumpetinsoittajan taitoja, niin teknisesti kuin musikaalisesti.

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in music pedagogy

PAKARINEN, MARI
Popular music for the classical musician

Bachelor's thesis 29 pages
May 2014

In this study I examine the benefits of studying popular music for a classical trumpet player. I look at what popular music has to offer to improve the skills of a classical musician and how it could be used to improve instrument handling. I also look at how to approach learning popular music and what challenges may lay ahead in the process.

I interviewed six trumpetists who have worked with both classical and popular music. In addition I gathered information from music literature.

The study shows that studying popular music can offer diverse benefits to the trumpet player. Through learning popular music, the trumpet player may advance his skills, both technically and musically.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	5
2 KEVYEN MUSIIKIN MÄÄRITELMISTÄ.....	7
3 MITÄ KLASSINEN TRUMPETISTI SAA KEVYESTÄ MUSIIKISTA.....	8
3.1 Monipuolinen trumpetin hallinta.....	8
3.1.1 Tulkinta.....	9
3.1.2 Rytminkäsittely.....	10
3.1.3 Kestävyys ja rekisteri.....	10
3.1.4 Harmonia.....	11
3.1.5 Asteikot.....	12
3.1.6 Mentaalinen trumpetin hallinta.....	13
3.2 Haasteet.....	14
3.2.1 Tyyli­lajit.....	14
3.2.2 Kevyen ja klassisen soiton yhteensovittaminen.....	14
3.2.3 Olosuhteet.....	15
3.3 Työllistyminen.....	16
3.4 Opetus.....	17
4 AJATUKSIA IMPROVISOINNISTA.....	19
5 KUINKA OPPIA KEVYTTÄ MUSIIKKIA.....	21
5.1 Tekninen ja käytännön puoli.....	21
5.2 Fraseeraus, rytmi ja harmonia.....	22
5.3 Improvisoinnin opettelu.....	23
5.4 Omakohtaiset kokemukset kevyen musiikin opiskelusta.....	25
6 POHDINTA.....	27
LÄHTEET.....	29

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni käsittelee kevyen musiikin opiskelun hyötyjä klassiselle trumpelistille. Selvitin, mitä etuja tämän tyylilajin hallinnasta löytyy. Keskityn tutkimaan hyötyjä, mutta otan huomioon myös haasteet mitä kevyen musiikin opiskelu voi tuoda tullessaan.

Kiinnostuin kevyestä musiikista, kun huomasin töissä Kaartin soittokunnassa, että on olemassa mielenkiintoinen tyylilaji, josta en vielä tiedä paljon. Huomasin, että kevyen musiikin hallinta auttoi työntekoa ja antoi parempia mahdollisuuksia solistisiin tehtäviin ja mahdollisuuden mielenkiintoisiin stemmoihin. Kuulin uusia fraseeraus tyylejä ja hauskoja tapoja luoda efektejä. Innostuin selvittämään, mitä kaikkea kevyt musiikki tarjoaa trumpelistille. Halusin tietää tuleeko minusta parempi trumpetti, jos osaan soittaa myös kevyttä musiikkia vai ilmeneekö ongelmia jos soittaa yhtäaikaan molempia tyylilajeja. Kovinkaan moni ei soita ammatikseen sekä kevyttä että klassista musiikkia.

Olen klassinen trumpetti ja minulla on varsin vähän kokemusta kevyen musiikin soitosta. Musiikkityylinä se miellyttää korvaa ja saa minut hyvälle tuulelle. Hyvää ja itseään miellyttäviä juttuja päin kannattaa mielestäni suunnata, joten päätin lähteä tutkimaan aihetta. Halusin saada uusia näkökulmia, ideoita ja erilaista oppia omaan soittooni. Uudet näkökulmat saattavat tehdä jo itsessään hyvää soitolle. Ainakin oma tiedon määrä kasvaa. Halusin saada infoa siitä, mitä hyviä ajatuksia klassisen musiikin ulkopuolelta löytyy trumpettistin näkökulmasta, ja miten hyötyisin uudesta opista.

Pohdin opinnäytetyössäni kevyen musiikin hyötyjä trumpettin monipuolisen hallinnan kannalta. Hankin tietoa haastatteleamalla ammattitrumpetteja, jotka soittavat työkseen kevyttä sekä klassista musiikkia. Haastattelin Kaartin soittokunnassa työskenteleviä trumpetteja, koska heillä kaikilla on klassinen pohja, mutta valtava määrä kokemusta kevyen musiikin soittamisesta. Haastattelin myös pääasiassa kevyen musiikin parissa työskentelevää trumpetti Mikko Pettistä, koska halusin näkökulmaa ihmiseltä, joka soittaa kevyttä musiikkia päätoimisesti. Haastattelujen lisäksi etsin tietoa myös

musiikkikirjallisuudesta.

Hain hyötyjä trumpetin teknisen hallinnan kannalta. Halusin selvittää, onko klassisella soittajalla paremmat mahdollisuudet kehittyä, jos klassisen harjoittelun tukena olisi myös kevyen musiikin tuomia harjoituksia. Halusin tietää, tuoko kevyen musiikin soitto jotain uutta ja ennen kaikkea uudenlaista motivaatiota tekemiseeni.

Pyrin löytämään musikaalisia hyötyjä erilaisen fraseerausmaailman kautta sekä tutkimalla kevyen musiikin tarkkaa rytminkäsittelyä ja moniulotteista itseilmaisua. Selvitin, voisiko näistä musiikillisista puolista olla itselleni hyötyä tai muille klassisille trumpeteille. Kartoitan, millä tavalla kevyen musiikin hallinnasta voisi löytyä etuja työllistymisen kannalta. Etsin tietoa myös siitä, miten klassisen trumpetin kannattaisi aloittaa aiheeseen tutustuminen.

2 KEVYEN MUSIIKIN MÄÄRITELMISTÄ

Kevyttä musiikkia ei mielletä yhtä tosikkomaiseksi musiikiksi kuten niin sanottu vakava taidemusiikki on (Whitsett 1998, 129).

UMOn eli Uuden musiikin orkesterin trumpetisti Mikko Pettinen toteaa kevyen musiikin määrittelemisen hankalaksi. Raja on häilyvä ja musiikkia ei ole aina helppo kategorisoida. Kevyt musiikki on muotorakenteeltaan yksinkertaisempaa, yleensä siinä on selkeä komppi tai syke alla. (Pettinen, 2014.)

Käytän kevyt musiikki termiä kattamaan kaiken muun kuin klassisen musiikin. Kevyellä musiikilla tarkoitan opinnäytetyössäni rytmimusiikkia, viihteellistä musiikkia sekä jazzia ja sen eri tyylilajeja.

3 MITÄ KLASSINEN TRUMPETISTI SAA KEVYESTÄ MUSIIKISTA

Trumpetisti Wynton Marsaliksella on pohjalla klassinen koulutus, mutta silti hän on nimennyt jazzin kaikkein ilmaisuvoimaisimmaksi taidemuodoksi (King 1997, 99). Kevyen musiikin kautta klassiselle soittajalle avautuu aivan uusi maailma. Se tarjoaa uusia välineitä ja keinoja soittamiseen ja itsensä ilmaisemiseen trumpetin kautta. (Pettinen, 2014.)

3.1 Monipuolinen trumpetin hallinta

Mielestäni trumpetisti tarvitsee soittamiseen hyvän tekniikan sekä musikaalista korvaa tulkintaa ja rytminkäsittelyä varten. Hyvällä klassisella soittajalla on oletuksena riittävän hyvä soundi, eli äänensävy kattaen toimivan ansatsin. Sen lisäksi tekniikka soittamiseen löytyy. Musikaalisuutta tulee olla sekä rytminkäsittelytaitoa. Nämä puolet löytyvät myös kevyestä musiikista, mutta tuovat klassiselle soittajalle uusia puolia aiheista.

Trumpetissa äänenmuodostuksen peruslähtökohdat ovat klassisessa ja kevyessä musiikissa hyvin samanlaiset. Fraseeraus ja tulkinnalliset asiat erottavat ne soitannollisesti toisistaan. Myös soundin muodostuksen estetiikka erottaa klassisen ja kevyen musiikin tavat toisistaan. (Pettinen, 2014.)

Trumpetin mahdollisuuksia on pystytty hyödyntämään kaikista parhaiten jazzsoitossa. Jazzmuusikot ovat tutkineet trumpetin mahdollisuuksia paljon perusteellisemmin kuin muut tyyliuunnan edustajat. Wynton Marsalis pitää jazzia kaikista hedelmällisimpänä maaperänä trumpetistille. Jazz antaa vapautta luoda ja etsiä uutta. (King 1997, 91.)

3.1.1 Tulkinta

Tulkinnallisesti kevyen musiikin puolelta löytyy enemmän pelivaraa. Klassiseen musiikkiin nuotteihin kaikki informaatio on kirjoitettu auki, näkyville. Esimerkiksi jazznuoteissa soittajan tulee täyttää musiikilliset aukot, mitä nuotit eivät suoraan kerro. Näistä syistä kevyellä puolella on enemmän tulkinnallista pelivaraa, vaikka tulkintaa löytyy myös klassiselta puolelta. (King 1997, 38.) Trumpetin teknisiä ilmaisukeinoja löytyy enemmän kevyeltä puolelta. Näitä ovat mm. äänet, joita tehdään painamalla venttiilit puoleen väliin, ja äänenväri on hyvin erilainen kuin normaalisti. Samoja elementtejä saatetaan käyttää myös klassisessa musiikissa, mutta tätä näkee harvemmin. (Pettinen, 2014.)

Kaartin soittokunnan trumpetin äänenjohtaja Jermu Koivukoski toteaa kevyen musiikin tarjoavan klassiselle soittajalle paljon uusia äänenvärejä. Kevyen puolen eri äänensävyt ja äänenmuodostustavat tukevat myös klassisen puolen soittoa. Klassinenkin soittaja tarvitsee erilaisia soittotapoja ja äänenvärejä soittoonsa kapellimestarin toiveista tai kappaleesta riippuen. Kevyen puolen kokeilut ja testaukset auttavat näin löytämään eri sävyjä myös klassisessa soitossa. (Koivukoski, 2014.) Klassinen soitto on lähtökohtaisesti kirkasta ja samanlaista äänenväritään. Kevyessä musiikissa voi tuoda uusia ja erilaisia äänenvärejä soittoon. Eri efektejä voi markkinoida kappaleen tai omien mieltymyksien mukaan. Trumpetisti voi esimerkiksi puhaltaa ilmaa mukaan ääneen, joka tekee sävystä suhisevan tai utuisemman. Äänenväri kevyessä, varsinkin jazzissa on yleensä tummempi ja pehmeämpi. (Pettinen, 2014.)

Musiikilliseen vapauteen on kaksi dimensiota: yhdistää musiikin tekniikka, teoria ja historia yhteen ja hankkia siihen päälle skaala erilaisia syviä tunteita (Friesen 2010, 2). Kevyessä musiikissa huomaa sen, ettei soitossa alleviivaudu esimerkiksi täydelliset alukkeet, vaan lähtökohtaisena seikkana on tarina, mitä soittaja kertoo (Ikäheimo, 2014).

3.1.2 Rytminkäsittely

Kevyt musiikki antaa käytettäväksi uusia fraseeraustapoja. Esimerkiksi kolmimuunteinen swing-fraseeraus on sellainen tyyliseikka, mitä ei juuri koskaan käytetä klassisessa musiikissa. Erityyppisiä rytmikuvioita tulee lisää ja aksentointi iskuttomille tahdinosille opitaan kevyen musiikin kautta. Yksi selvä ero on vibraton käyttö, joka kevyellä puolella matkitaan laulajilta. Klassisessa vibrattoa käytetään tiheämmin ja usein heti äänen alussa. (Pettinen, 2014.) Kaartin soittokunnan kornetin äänenjohtaja Antero Suvilaakso uskoo, että jokainen yhtye löytää kyllä oman tapansa fraseerata yhdenmukaisesti. Jos fraseerausmalli on koko bändin soittajien kesken sama, soitto kuulostaa aina hyvältä. (Suvilaakso, 2014.)

Rytmi on kevyessä musiikissa äärimmäisen tärkeä asia, mahdollisesti jopa tärkein. Sooloilla voi soittaa melkein mitä tahansa, jos se kuulostaa oikealta ja se soitetaan rytmisesti vakuuttavasti. (King 1997, 35.) Kevyen musiikin soitto opettaa soittamaan selkeästi tempossa ja kuuntelemaan rytmin kompista. Kevyessä musiikissa ei olla niin kiinni kapellimestarissa. Jos soittaa pelkästään klassista, on herkemmin hankaluuksia löytää yhteinen syke soittoon. Rytmisen käsitys vahvistuu kevyen musiikin soiton myötä, joka tukee näin myös klassista soittoa. (Pettinen, 2014.) Kaartin soittokunnan apulaiskapellimestari Lassi Ikäheimo uskoo kevyen musiikin rytminkäsittelytaidon rikastuttavan klassista soittoa tehden siitä nautittavampaa. Klassisella puolella pulssi tulee kapellimestarilta, mutta jos pulssi kuunneltaisiin suoraan rytmisektiolta, ja vain rytmilliset muutokset ja voimavaihtelut tulisivat kapellimestarilta, musiikista tulisi groovaavampaa ja selkeämpää. (Ikäheimo, 2014.)

3.1.3 Kestävyys ja rekisteri

Kestävyys haastaa soittajan kevyellä puolella. Haasteet kasvattavat näitä taitoja eteenpäin, ja trumpetin hallinta kehittyy. Kestävyyttä tulee löytyä paljon, sillä soitettavaa on huomattavasti enemmän ja usein se on myös raskaampaa. Tietenkin kokoonpano missä soittaa sekä soitettava stemma vaikuttavat asiaan. Kvaliteetissa

pystyy kevyellä puolella kuitenkin helpommin joustamaan, kun klassisella puolella se on prioriteettien kärjessä. Kevyen musiikin soitto tuo kestävyyttä omaan soittoon, ja näin se tukee soittoa myös klassisella puolella. (Suvilaakso, 2014.)

Sami Pöyhönen, The Great Helsinki Swing Big Bandin perustaja, uskoo rekisterin hallinnan olevan yksi haastavimmista asioista kevyen musiikin teknisessä hallinnassa. Korkeusvaatimukset kevyessä musiikissa ovat paljon laajemmat kuin klassisessa musiikissa. Kun tavoitteet ovat korkeammalla, auttaa se tietysti rekisterin hallinnassa myös klassisella puolella. (Pöyhönen, 2014.) Kaartin soittokunnan apulaiskapellimestari Hannu Raijaksen mukaan hyvästä äänenmuodostuksesta ja terveestä soittamisesta on hyötyä jokaiselle soittajalle tyylilajista riippumatta. Se vaikuttaa suoraan kestävyteen ja rekisterin hallintaan. (Raijas, 2014)

Monipuolinen trumpetinsoitto voi auttaa myös positiivisesti trumpetin hallinnassa. Esimerkiksi barokkitrumpetin soitto on kaukana kevyen musiikin tavasta soittaa, mutta silti barokkitrumpetin kielitystapojen runsaus on tuonut valinnanvaraa ja monipuolisuutta niin klassiseen kuin kevyeenkin soittoon. (Koivukoski, 2014.)

3.1.4 Harmonia

Trumpetin tai siis yksinäisen instrumentin soittajana harmonia on aina ollut minulle hankalaa kuulla. Uskoisin, että juuri yksinäisen instrumentin soittajille olisi tärkeä löytää keino oppia kuulemaan musiikista sen tarjoamat soinnut ja pohjat minkä päälle soittaa.

Harmonia on laulettavan melodian taustalla oleva ominaisuus (King 1997, 35).

Harmonia tulee soinnuista, yhdessä soitettavista sävelistä (King 1997, 35). Klassisessa ja kevyessä musiikissa on harmonisesti paljon samaa, kuten äänenkuljetukset ja johtosävelet. (Pettinen, 2013)

Kevyessä musiikissa kokoonpanot ovat yleensä pienempiä kuin taidemusiikin isoissa orkestereissa. Vaikka yhtyeellä on johtaja, niin soitto ei ole silti johtajakeskeistä ja siitä syystä soittajalta löytyy helpommin motivaatio kuunnella harmonioita ja tehdä musiikkia yhdessä (Ikäheimo, 2014). Kevyen puolen kokoonpanot sekä tyyli soittaa tukevat soittajaa kuuntelemaan harmonioita. Pienissä kokoonpanoissa ei välttämättä sitouduta nuotteihin, vaan kuunnellaan yhteistä tekemistä. Silloin pitää olla erityisen tarkka siitä, mitä tekee. Nuoteista tulee parhaimmillaan sivuseikka, kunhan pysyy mukana yhteisessä tekemisessä. Tämä puoli kehittää tarkkaavaisuutta ja korva oppii kuuntelemaan mitä ympärillä tapahtuu. (Suvilaakso, 2014.) Toisia kuuntelemalla kehittää omaa korvaa tarkemmaksi. Kevyttä soittaessa oppii kuuntelemaan pienetkin yksityiskohdat, kun joutuu seuraamaan mitä toinen tekee. Taidosta hyötyy klassisellakin puolella, sillä pitäähän yhteiset harmoniat ja fraseeraukset kuunnella klassisessakin soitossa. (Koivukoski, 2014.)

3.1.5 Asteikot

Asteikkoja on saanut soittaa pienestä pitäen. Asteikot mielletään herkästi pakollisiksi ja ikäviksi puoleksi soittoa. Asteikot nähdään onneksi kevyellä puolella uudenlaisesta kuvakulmasta.

Asteikkojen käyttö ja opettelu on kevyellä puolella laaja. Klassisella puolella keskitytään usein opettelemaan vain duuri- ja molliasteikot. Kevyeltä puolelta tulee loput asteikoista. (Pöyhönen, 2014.)

Asteikot herättävät helposti negatiivisia mielikuvia, sillä ne tuovat mieleen mielikuvan siitä kun klassiset soittajat harjoittelevat asteikkoja monta tuntia päivässä. Kyllähän asteikkoja tulee harjoitella pystyäkseen esimerkiksi improvisoimaan, mutta sen sijaan että asteikot ajateltaisiin peräkkäisinä ääнинä, niitä kannattaa miettiä säveljoukkona, josta voi poimia ääniä käyttöönsä. (Levine 1989, 59.)

3.1.6 Mentaalinen trumpetin hallinta

Klassinen trumpetin soitto, varsinkin kun sitä asennoituu tekemään ammatikseen, voi tuoda soittoon paineita, jotka mielestäni voivat pahimmillaan viedä ilon soitosta. Paineet onnistumiseen voivat viedä soittotaidosta parhaimman kärjen pois. Kevyen musiikin soitossa voi olla ratkaisu tähän ongelmaan.

Kevyessä musiikissa kaikki ei ole kiinni siitä, saako soitettua niin kuin nuotissa lukee. Rytmisektiolla on paljon vastuuta, joka keventää omaa vastuutaakkaa. Viihteellisempi musiikki jo elementtinä tuo lähtökohtaisesti rentoutta soittoon. (Pettinen, 2014.) Kevyen musiikin soitto voi toimia klassiselle soittajalle rentoutumiskeinona. Sitä ei tarvitse ottaa niin vakavasti. Se on luonteeltaan vapaampaa, vaikka säännöt ovatkin tarkkaan määrättyjä. Tyyllilajien tulee olla oikeaoppisia ja soiton vireessä vaikka luonne on kevyempi. (Suvilaakso, 2014.)

Klassisen musiikin tarkat vaatimukset luovat paineet ja oletukset virheettömään soittoon. Silloin klassisesta soitosta tulee helposti arastelevaa ja varovaista. Kevyellä puolella suunnittelematon ääni ei välttämättä olekkaan väärä, vaan voikin yhtäläillä sopia musiikkiin. (Suvilaakso, 2014) Klassinen soitto kaipaisi kevyen puolen rentoutta. Rentous tulee siitä, ettei ole niin tarkka omista virheistään. Kevyen musiikki tekee luonnollisesti tilanteesta ja näin myös soittajasta vapautuneemman, joka on tärkeä osa kevyttä musiikkia sekä soittamista yleensä. Samanlainen stressitön olotila helpottaisi soittoa myös klassisella puolella. (Koivukoski, 2014.) Rentoutta klassiseen soittoon voisi lähteä hakemaan mielikuvien kautta. Mielikuvaharjoitteilla saman rennon tunteen voisi valjastaa myös klassiseen soittoon. Jos pään mielikuvat saa samaan asetukseen kuin kevyttä soittaessa, soitto olisi heti helpompaa. Soittajan pitäisikin miettiä onko musiikki heittäytymistä vai suorituskeskeistä. (Lassi Ikäheimo, 2014)

3.2 Haasteet

Tähän aiheeseen olen kerännyt asioita, jotka saattavat haastaa trumpettistin kevyen musiikin soitossa tai klassisen ja kevyen musiikin yhteensovittamisessa.

3.2.1 Tyylilajit

Harvat soittavat hyvin molempia tyylilajeja, kevyttä sekä klassista musiikkia (Raijas, 2014). Usein hallitaan jompikumpi tyylilaji hyvin, ja toista soitetaan sinnepäin (Pöyhönen, 2014). Ongelma voi pohjautua siitä, että trumpettistin koulutus oppilaitoksissa on joko klassinen tai pop/jazz-pohjainen. Pitäisi olla oma-aloitteinen, jos haluaa oppia molemmat. (Suvilaakso, 2014.)

Kevyen musiikin haasteena on tyylilajien runsaus ja niiden vaihtelu edestakaisin. Olisi helpompaa, jos soittaisi vain yhtä tyyliä koko ajan. On tärkeää löytää ja erottaa tyylilajien sävyerot toisistaan. Jos soittaa montaa eri tyyliä, jää edellinen tyyli helposti päälle. Tyylilajin kuuntelu etukäteen auttaa sen hallintaa soittotilanteessa. Näin muistuvat myös tyylin pienet yksityiskohdat, jotka ovat tärkeä osa musiikkia. (Pöyhönen, 2014.) Sen kyllä kuulee heti, jos soittaa kappaletta väärällä tyylillä (Raijas, 2014). Tärkeää on erottaa, milloin soittaa klassisella ja milloin kevyellä tyylillä. Osaaminen ei saisi jäädä mistään tyylilajista kiinni. (Pöyhönen, 2014.) Kevyen musiikin tyylejä on paljon, ja jotkut haastavat harmonisesti paljon enemmän. On tyylilajeja joissa ei pärjää perinteisellä improvisointitaidolla tai harmonia-ajattelulla. (Koivukoski, 2014.) Pitää olla hyvä ulosanti ja selkeä näkemys aiheesta. Silloin pärjää molemmissa tyylilajeissa. (Raijas, 2014.)

3.2.2 Kevyen ja klassisen soiton yhteensovittaminen

Mitä kauempana eri tyylilajit soitannollisesti ovat, sen vaikeampaa teknisesti

molempien hallinta on. Kevyen ja klassisen puolen soittamista samanaikaisesti auttaa jos pääsee soittamaan mahdollisimman samantyyppisiä tyylilajeja, esimerkiksi äänialoiltaan samanlaisia stemmoja. (Raijas, 2014.)

Ääripäissä olevia tyylilajeja pystyy kyllä soittamaan samanaikaisesti, mutta se vaatii oikeanlaista asennoitumista. Se riippuu myös paljonkin siitä, mitä pään sisällä tapahtuu. Pitää keskittyä soittamaan oikealla tekniikalla, mahdollisimman kontrolloidusti. Pyrkii soittamaan kaikkia tyylejä tyylipuhtaasti. Esimerkiksi lead trumpettia, korkeinta trumpettistemmaa big bandissa, ja klassista pystyy hallitsemaan, jos tekee tietoisesti vähän enemmän töitä sen eteen. Ansatsi tulee kalibroida kyseisen tyylin mukaisesti ja orientoitua tietoisesti. Tulee tehdä teknisiä harjoitteita ja käyttää kunnollisia ja oikeita tyylilajiin sopivia välineitä. (Pettinen, 2014.)

Kun vaihtaa kevyeltä puolelta klassiseen, saattaa vahingossa soittaa liian voimakkaasti, joka ei tue silloin klassisia ihanteita. Jos soittaa vähänkin huolimattomasti kevyttä musiikkia, vaikuttaa se kvaliteettiin klassisella puolella. (Pöyhönen, 2014.)

3.2.3 Olosuhteet

Soitto-olosuhteet ovat kevyellä puolella usein haastavat. Klassisella puolella taas olosuhteet ovat yleensä hyvät, sillä soitto tapahtuu isoissa saleissa ja hyvässä akustiikassa. Kun instrumentti pääsee soimaan, soitto on helpompaa. Kevyen puolen soittopaikat ovat yleistäen pieniä ja akustiikaltaan kuivia. Silloin soittaja soittaa helposti liian voimakkaasti, kun musiikki ja kuulokuva on voimakas pienen tilan takia. Näin kunto loppuu, ansatsi kärsii ja tekninen osaaminen kärsii. (Pöyhönen, 2014.)

Kun soittaja väsyä fyysisesti, kaikesta tulee hankalaa. Tilannetta auttaisi, jos oppisi soittamaan aina samalla tavalla, oli minkälainen ympäristö tai kuulokuva tahansa. (Pöyhönen, 2014) Jos tekee kevyen musiikin keikkoja iltaisin ja päiväisin klassista, väsyä helposti ja kvaliteetti kärsii. Pitää löytää omat rajansa. (Raijas, 2014.)

3.3 Työllistyminen

Klassiselle soittajalle kevyen musiikin soitto monipuolistaa tekemistä. Se parantaa myös rahatilannetta, jos saa lisätienestiä peruspalkan lisäksi. (Suvilaakso, 2014) Klassinen musiikki ei tuota välttämättä yksistään elantoa. Kevyellä puolella keikat ovat monipuolisempia. Vaikka tekisikin pääsääntöisesti klassisia töitä, pääsee tuurauskeikoillekin helpommin, jos kevyen musiikin soitto on hallussa. (Koivukoski, 2014.)

Pohjoismainen moderni yhteiskunta suosii individualisimia. Suomalaisille on luonnollisempaa kekseliäisyys, uuden keksiminen ja heittäytyminen musiikissa. Sen takia kevyt musiikki ja monipuolinen osaaminen sekä improvisointi sopii tälle yhteiskunnalle. (Ikäheimo, 2014.)

Työllistymiseen vaikuttaa myös instrumentti. Trumpetistina mahdollisuudet ovat jo luonnostaan monipuolisemmat. Työllistymistä auttaa myös suhtautuminen vakavasti oli kyse mistä taidelajista tahansa. Improvisoinnin opettelu parantaa ehdottomasti myös mahdollisuuksia työllistyä. (Ikäheimo, 2014.)

Trumpetistina kannattaa tehdä töitä monipuolisesti, ellei sitten erikoistu tekemään vain yhtä kapeaa alaa. Erikoistumalla vain yhteen lajiin vain harva kuitenkin selviää rahallisesti, varsinkin Suomessa. On myös työpaikkoja joissa tarvitaan monipuolista osaamista, kuten musikaaleissa soitto. Siinä monipuolinen osaaminen korostuu entisestään. (Pöyhönen, 2014.)

Teatteri on selkeä kahden tyyllilajin työpaikka. Viihdeorkesterin kaltaiset yhtyeet ovat myös sellaisia. Välillä on myös yhteistyöprojekteja klassisten orkestereiden ja viihdemuusikoiden kanssa. Silloin kevyen musiikin soittotaito on myös tarpeen. (Pettinen, 2014.) Soittokunnissa pääsee tekemään monipuolisesti sekä klassista että kevyttä musiikkia. Samassa konsertissa tai saman päivän aikana soitetaan usein eri tyyllilajeja soittotilaisuuksista riippuen. (Suvilaakso, 2014.)

3.4 Opetus

Tulevana pedagogina uskon hyötyväni siitä, että opettelen soittamaan muutakin kuin klassista musiikkia. Vaikka soittaisinkin vain klassista, mahdollisesti oppilaat haluavat erikoistua johonkin muuhun tyylilajiin. Oppilaan omia mieltymyksiä ja aktiivisuutta pitää mielestäni tukea ja vaalia, jos niitä oppilaalta löytyy.

Opetuksessa aletaan yhä enemmän ja enemmän käyttämään musiikkia monipuolisesti. Kevyen musiikin opetus klassisen opetuksen rinnalla tulee varmasti tulevaisuudessa korostumaan. Aiheet lähenevät toisiaan, joka on hyvä asia. (Pettinen, 2014)

On tärkeää pitää lapsille ovet auki kaikkiin musiikkityyleihin. On hyvä että lapsi löytää jo nuorena lajin mikä eniten kiinnostaa, näin mielenkiinto pysyy yllä. (Suvilaakso, 2014.) Sitähän sanotaan, että asioista mitä kuuntelee tai tekee nuorena paljon, tulee koko elämän juttuja. (Ikäheimo, 2014.)

Useinhan oppilaasta ei tule ammattimuusikkoa. Mitä laajempi osaaminen on, sitä enemmän taitoa voi hyödyntää, vaikka sitä ei tekisi ammatikseen. Sukujuhlat ovat esimerkiksi tilanne, jossa usein pyydetään soittamaan kevyttä musiikkia. (Koivukoski, 2014.)

Suosittelavaa opettajille olisi perehdyttää oppilaat edes hiukan improvisointiin. Vaikka he eivät innostuisi siitä samantien, kynnys aiheeseen on ylitetty eikä improvisoinnista tule niin iso ja pelottava asia myöhemmin. Mitä pidempään menee, ennenkuin kokeilee improvisoimista, sen vaikeampaa aloitus on. Tulee ajatuksia siitä, onko soitto nyt tarpeeksi hyvää ja järkevää, ja mitä muut tästä ajattelevat. Itsensä kritisointi hidastaa oppimista ja aloittamista. (Koivukoski, 2014.)

Klassiselle trumpelistille löytyy paljon opittavaa ja hyödynnettävää kevyen musiikin opiskelusta. Uutta opittavaa löytyi joka osa-alueelta. Haastattelujen kautta kevyen musiikin soitosta listautui huonoja puolia huomattavasti vähemmän kuin hyviä puolia,

joka yllätti positiivisesti. Trumpetin kokonaisvaltaisen hallinnan kannalta hyödyt olivat suurimmat ja moniulotteisimmat.

4 AJATUKSIA IMPROVISOINNISTA

Juuri improvisaatio tekee jazzista jazzia, erottaa sen muista musiikkityyleistä ja tekee jazzista ennustamatonta ja jännittävää. Improvisaation ansiosta jazz on aidosti spontaania taidetta, joka pystyy muuttumaan jatkuvasti muuntumalla. Myös muihin musiikkityyleihin liittyy improvisaatiota; rock- ja blues-kitaristit soittavat sooloja ja joihinkin klassisiin sävellyksiin liittyy lyhyitä improvisoituja kadensseja. Jazzille improvisaatio on kuitenkin sen sydän ja sielu. (King 1997, 26.)

Improvisointi on valmistelematta tapahtuvaa spontaania ja välitöntä säveltämistä. Solisti säveltää soolonsa sillä hetkellä soittaessaan. Improvisointi ei ole siitä huolimatta missään määrin sattumanvaraista. (King 1997, 26.)

Improvisoinnin opettelusta on hyvin paljon hyötyä trumpettistille. Se kehittää harmonista ajattelua. Harmonian kuuleminen on tärkeää, jotta improvioinnista tulee järkevän kuuloista. Samalla kun harmoninen korva kehittyy myös solfaaminen paranee. Välillä saattaa tulla yllättäviäkin rekisterin vaihdoksia. Korva kehittyy kun soitat ilman nuotteja, ja opit kuulemaan mikä sopii ja kuulostaa hyvältä. Improvisointi opettaa heittäytymään ja uskaltamaan. (Pettinen, 2014.)

Improvisointiin vaikuttaa kolme päätekijää: Ilmaisutapojen ja musiikillisten ideoiden perinne, soitettava kappale sekä ympärillä soittavat muusikot. Jazzilla on pitkät perinteet ja tyylinsä, jotka ovat kehittyneet vähitellen. Improvisoijan tulee sisäistää nämä perinteet, vaikka soittajalla on toki vapaus tulkita kappaletta omalla tyylillään. Soittajat pitävät soittaessaan nämä vanhat perinteet ja tavat mielessään. (King 1997, 27.)

Valittu kappale määrittää harmoniallaan ja rytmisellä rakenteellaan karkeat suunnat ja periaatteet solistille. Näiden seikkojen lisäksi muiden soittajien tekeminen vaikuttaa lopputulokseen. Improvisointi on kommunikointia, jossa yhtyeen muusikot ovat musiikillisesti kosketuksissa toisiinsa. Solistin tulee kuunnella muiden soittajien tekemistä ja reagoita siihen ja toisinpäin. (King 1997, 28)

Soittaessamme spontaanisti kuljetamme mukanaamme sen soitannollisen historian, mitä olemme oppineet ja kokeneet elämämme aikana. Tavatut ihmiset, ja kokemukset elämässä voivat rikastuttaa omaa ääntä ja näin kokemukset kuuluvat äänestä. (Friesen 2010, 2)

Improvisointi on tarinan kerrontaa – jotkut ovat suulaampia, jotkut johdonmukaisia, jotkut hiljaisia (King 1997, 34). Improvisoinnin kautta voi saada enemmän nautintoja, kun pääsee luomaan jotain uutta ja omaa (Ikäheimo, 2014). Improvisoijan tulee kehittää korvaa niin, että pystyy kuulemaan musiikin, jota tulee soittamaan, ennenkuin soittaa sen (Baker 1997, 3).

5 KUINKA OPPIA KEVYTTÄ MUSIIKKIA

Jazzmuusikon tapa oppia musiikin kieli muistuttaa hyvinkin paljon sitä miten lapsi oppii puhumaan. Vauvaa ei opeteta sanan varsinaisessa merkityksessä. Ensin hän kuuntelee kykenemättä juurikaan itse puhumaan, ja yrittää ymmärtää mitä vanhemmat sanovat. Pian vauva alkaa hakea ensimmäisiä sanojaan jäljittelemällä kuulemiaan ääniä. Pian jäljittely muuttuu oikeaksi ilmaisemiseksi. Puhe ei enää merkitse vanhempien tai muiden ihmisten jäljittelemistä, vaan lapsi käyttää sanoja ilmaistakseen omia tarpeitaan ja ajatuksiaan. Kielioppisääntöineen, sanastoineen ja sanontoineen kieli tarjoaa yhteisen perustan kommunikaatiolle, mutta se on silti vain työväline, jolla jokainen ilmaisee omia ajatuksiaan. (King 1997, 32)

5.1 Tekninen ja käytännön puoli

Kuunteleminen riittää, jotta oppisi ymmärtämään, miten kevyt musiikki toimii. Kevyen musiikin kieli löytyy juuri kuuntelun kautta. (King 1997, 127.) Kuuntelulla on äärimmäinen merkitys, sillä silloin tiedät jo, miltä tyyllilajin tulisi kuulostaa, ennen kuin alat soittamaan sitä. Näin sinulla on jo mielikuva tyyllilajista. (Suvilaakso, 2014)

On tehty kirjoja, joihin mestareiden sooloja on kirjoitettu puhtaaksi. Niistä saa hyödyllisiä vinkkejä omia sooloja varten. Bändin sisällä kannattaa kuunnella rumpalia. Häneltä kuulee sen rytmikan, mitä käytetään ja esimerkiksi kuinka taakse swingin sivuiskut jätetään. (Suvilaakso, 2014.)

On suositeltavaa mennä eri tyyliin yhtyeisiin soittamaan, jotta saa soittoon aidon kosketuspinnan. Sitä kautta voi löytää kenties sen itselleen sopivimman tyyllilajin tai tyylin, mistä erityisesti pitää ja haluaa kehittää. (Suvilaakso, 2014.) Kannattaa vain kokeilla ja tehdä paljon. Ottaa tilaisuuksista kiinni, jos niitä tulee vastaan. Jos pitää siitä mitä tekee, niin sitten lisää vaan samaa aihetta. (Raijas, 2014.)

Uusia asioita kannattaa harjoittaa erikseen. Käytännössä tekniikkaa kannattaa harjoittaa eri sävellajeissa kevyen puolen tyyleillä. Koska synkopointi on juuri päinvastainen kuin

klassisella puolella, sitä pitää harjoittaa erikseen. Toimiva synkopointi luo heti kevyen musiikin tunnelman. Se ei ole klassiselle soittajalle useinkaan helppo tehtävä vaihtaa painotusta päinvastaiseksi. Improvisointi ja kevyen musiikin soitto helpottuu kovasti kun kevyen musiikin synkopoinnista ja asteikoista tulee automaatio. (Pettinen, 2013.)

Doorinen sekä miksolyydynen asteikko ovat yleisimpiä asteikkoja, mitä kevyellä puolella käytetään, joten ne kannattaa harjoitella ensimmäiseksi. Asteikot on järkevää soittaa kahdeksanäänisinä niin synkopoinnin rytmi pysyy samana, eli epäiskuilla. Asteikolla kannattaa heti lähteä myös improvisoimaan, ettei soita asteikkoa pelkästään perinteiseen tyyliin ylös ja alas. (Pettinen, 2013.)

Musiikinteoria on sama niin klassisella kuin kevyelläkin puolella. Teoriaa katsotaan vain eri kulmasta ja lähestymistapa on erilainen. Teoriakirjoja kevyen musiikin opiskeluun löytyy, ja teoreettinen ihminen saattaa hahmottaa asiat helpommin kirjojen kautta. Opettajan kanssa työskentely saattaa kuitenkin olla tehokkaampaa, joten hyvän opettajan tunneilla käyminen on myös suositeltavaa (Koivukoski, 2014).

Kevyellä puolella tyyliä on runsaasti. Paras tapa tutustua kevyeen musiikkiin, on keskittyä yhteen aiheeseen kerrallaan. Keskittymällä tiettyyn alueeseen tulee musiikki tutuksi, ja kun äänimaailma on tuttu, kannustaa se tutustumaan myös muihin aiheisiin jotka tätä aihetta ympäröi. Yksi jazztyyli nimittäin linkittää kuuntelijat vääjäämättä siihen, mistä tämä kyseinen tyyli on lähtenyt ja mihin se siitä kehittyy. (King 1997, 128.)

5.2 Fraseeraus, rytmi ja harmonia

Fraseerausmaailma on kevyellä puolella hyvin laaja. Kolmimuunteisuus ja sen variaatiot on tärkeitä oppia, jotta tulos on toimivan kuuloista. Välillä kyse on pienistä sävyvivahteista ja pienistä yksityiskohdista, mitkä vaikuttavat tyylin löytymiseen. Kaikkien puhaltajien kannattaisi matkia fraseeraus laulajilta. Eri tyylien taidokkaimmat

laulajat ovat hyvä oppikirja fraseerausmaailmaan opettelussa. Laulajien fraseerausta ja sen fraseerausmaailman siirtämistä trumpetin soittoon kannattaa hyödyntää enemmän kuin kuuntelisi fraseerauksen muilta trumpeteilta. (Ikäheimo, 2014.)

Rytmiäsiittely tulee myös kuuntelun kautta. Kannattaa kuunnella kaikenlaista musiikkia, muutakin kuin kevyttä musiikkia, niin saa monipuolisen kokonaiskuvan musiikista ja eri rytmiksiittelytavoista. Kevyttä musiikkia oppii soittamaan kokeilemalla. Yrityksen ja erehdyksen kautta löytää asioita, jotka toimivat tai eivät toimi. Muita kuuntelemalla oppii paljon. Hyviä sooloja kannattaa kopioida ja opetella, ja samalla analysoida, mitä niissä tehdään tai mitä niissä tapahtuu. Matkii kaikkea mistä pitää. Sitä kautta oppii myös toimivia juttuja omaan soittoon. (Koivukoski, 2014.)

Pianonsoiton kautta saa harmoniapuoleen lisäsyvyyttä kun käytössä on instrumentti, josta saa soitettua ulos monta ääntä kerralla. Teoriakirjoissa on aika vähän asiaa, kyse on ihan pienistä asioista, joita voi oppia kirjojen kautta. Kuuntelulla on paljon suurempi merkitys. (Pöyhönen, 2014.)

Jazztunnelmaa luo soiton äänenväri eli soundi. Sitä voi lähteä hakemaan niin, että uskaltaa puhaltaa ilmaa mukaan soundiin. Ei tarvitse soittaa yhtä kiinteästi kuin klassisella puolella, niin saa oikeanlaista ”tuhinaa” mukaan soittoon. Kurkunpäättä laskemalla voi kokeilla löytää oikeanlaista äänenväriä. Oikeanlainen soundi ei synny hetkessä. Tärkeää on kuitenkin, että pystyy hallitsemaan sitä. Kevyellä puolella on monenlaista tyyliä mitä halutaan, kuten big bandissa jossa äänen pitää olla todella napakka ja kirkas. Jokainen löytää kyllä oman tyylinsä – pääasia on, että on itse lopputulokseen tyytyväinen. (Pettinen, 2013.)

5.3 Improvisoinnin opettelu

Improvisointi kannattaa aloittaa hiljaisuudesta, niin ettei kukaan kuule tai häiritse. Siellä musiikillinen ääni syntyy ja kasvaa. (Friesen 2010, 3.) Improvisointiin tutustuessa ei

kannata miettiä omaa soittoaan liian syvällisesti, tai verrata sitä siihen, mitä on kuultu. Sen ei myöskään tarvitse olla teknisesti haastavaa. Ei kannata kiinnittää huomiota siihen, missä muodossa tai minkä pituisia soolot ovat. Spontaanisoitto voi tuntua aluksi kontrolloimattomalta, mutta se ei haittaa. Luovuus voi tulla epätäydellisyyden kautta. Ajatukset hyvästä ja huonosta soitosta ovat asiaankuulumattomia musiikin luomisessa. Ainoa kriteeri on, että musiikki on itsestä lähtevää omaa musiikkia. (Friesen 2010, 4.)

Improvisoinnin opettelussa on kolme perustasoa. Ensimmäisellä tasolla soitetaan vain sellaista, mitä on joskus soittanut. Se sisältää opeteltuja soolon pätkiä ja asteikon osia. Toisella tasolla soittajalla on hallussa paljon materiaalia, jota käyttää sooloillessa, mutta sen lisäksi yrittää myös musiikillia ideoita, joista on kuullut tai keskusteltu, mutta jota ei ole vielä itse kokeillut. Kolmannella tasolla soittaja käyttää ideoita, joita ei ole ennen käytetty. Hän yhdistää muotoja, jotka ovat olleet aikaisemmin erillään ja yrittää kokeilla uusia tapoja ilmaista itseään. Tämä on taso, jolle kaikkien soittajien tulisi pyrkiä. (Baker 1997, 3.)

Improvisointiin kannattaa lähteä pienin askelin liikkeelle, aloittaa helpoista matalakynnyksisistä jutuista ja kasvattaa osaamistaan pieni pala kerrallaan, ettei tee aiheesta itselleen liian hankalaa. (Koivukoski, 2014.) Improvisoidessa kannattaa mieluummin soittaa oikeita ääniä hitaasti ja oikeilla rytmeillä kuin mitä sattuu ajattelemta. Siinä on hyvä pohja lähteä varioimaan ja synkopoimaan kokonaisuudesta rikkaampaa ja monipuolisempaa. (Pettinen, 2013.) Sanavarastoaan pystyy kasvattamaan kopioimalla ja matkimalla muita. Jos kuulee itseään miellyttävän soolon, kannattaa pistää se ylös ja opetella soittamaan se itse. (Koivukoski, 2014) Suositeltavaa on myös nauhoittaa mahdollisimman paljon omia soolokokeiluja. Siinä oppii paljon soitostaan ja hyvät soolot jäävät heti talteen. (Friesen 2010, 9.)

Usein ihmiset mieltävät improvisoinnin liian hankalasti. Jazz improvisointi perustuu siihen, että löytää jazzin kieliopin. Perusideana on, että soinnun arpeggio äänet tulevat iskuille ja välit täytetään muilla äänillä. On hyvä asia, jos osaa soittaa korvakuulolta sooloja. Mieluummin niin päin, kuin että lähtisi miettimään aiheetta liian teoreettisesti. (Pettinen, 2013.)

Suosittelavaa on soittaa välillä ilman nuotteja, vaikka soittaisikin klassista. Esimerkiksi C-duurin ääniä voi soittaa eri järjestyksissä ja kokeilla tehdä omia melodioita. (Pettinen, 2014.) Improvisoinninhan ei tarvitse olla aina jazz improvisointia. Sitä voi tehdä myös klassisella tyylillä. Trumpetisti hyötyy esimerkiksi siitä, että opettelee improvisoimaan fanfaareja. Se on samalla helppo ja yksinkertainen tapa aloittaa improvisoinnin harjoittelu. (Koivukoski, 2014.)

Improvisoijan tulee osata hahmottaa intervallit hyvin. Sitä voi opetella laulamalla intervaleja ja soittamalla niitä. (Baker 1997, 4) Improvisointia varten pitää opiskella myös harmoniaa. Harmonia hahmottuu parhaiten pianoa soittamalla, kun soinnut pystyy soittamaan sieltä suoraan kuultavaksi. Improvisointi ja harmonian opettelu vaatii täydet opiskelupäivät, että aiheestä tulee tuttu ja selkeä. (Pöyhönen, 2014.)

Nykyisin löytyy paljon taustakomppilevyjä ja jopa puhelinsovelluksia, joita käyttämällä pystyy kehittämään harmoniapuolta sekä improvisoimista. Nykyajan tekniikan hyödyntämistä suosittelee myös Pettinen lämpimästi, mutta pianon kanssa työskentely auttaa oppimaan, vaikka ei sen kummempi pianisti olisikaan. Kun löytää soinnut pianosta, voi sen päälle kokeilla ja maistella eri harmonioita ja melodioita. Aina ei tarvitse myöskään käyttää taustalevyjä. Tyylejä tai improvisointia voi harjoittaa myös soittamalla valmiiden kappaleiden päälle, kuin olisi osana bändiä. (Pettinen, 2014)

5.4 Omakohtaiset kokemukset kevyen musiikin opiskelusta

Kävin parilla tunnilla trumpetisti Mikko Pettisellä, jolta sain paljon uutta tietoa kevyen musiikin opettelusta. Ensimmäinen tunti oli äärettömän mielenkiintoinen, sillä kaikki asia oli uutta ja jännittävää. Kävimme ensin asteikkoja läpi. Soitimme niitä jazz-fraseerauksella, eli painottaen heikkoja tahdinosia. Niiden painotus tuntui aluksi vaikealta ja siihen piti keskittyä täysin, jotta ei kääntänyt synkopointia itselle tutumpaan eli iskullisille nuoteille. Asteikkoja löytyi paljon ja aivan uusia, kuten blues-asteikko, tuli tutuksi. Parasta tunnissa oli improviointi. Aihe oli minulle jännittävä ja koskematon. En koskaan ollut rohjennut improvisoimaan aikaisemmin, joten kynnys lähteä

improvisoimaan oli suuri. Pettinen osasi ammattitaitoisesti hoitaa aiheen alkuun niin, että valitsi pohjalle helpot soinnut ja rajoitti käytettäviä ääniä pentatonisen asteikon ääniin. Rimaa madaltamalla ja selkeillä ohjeilla oli helpompi lähteä liikkeelle. Huomasin, että improvisoiminen olikin helppoa ja kivaa. Kuuntelin nauhoitteen omasta improviointistani myöhemmin, ja huomasin, että se jopa kuulosti ihan hyvältä.

Tunneilta opin miten uudet asiat tuovat lisää motivaatiota soittamiseen. Olen tehnyt klassista musiikkia niin pitkään, että vaikka tekemistä ja oppimista sillä puolella toki riittää, aiheet ja asiat mitä tulee kehittää, ovat jo tiedossa. Kevyellä puolella oli hyvin paljon asioita, jotka olivat täysin uusia. Ja kun jotain uutta oppii, motivoi se oppimaan vielä lisää. Siksi aihe olikin niin mielenkiintoinen ja inspiroiva. Parasta on, että tuomalla uusia asioita omaan soittoon, kehittää ja virkistää ajatuksiaan niin, että klassinenkin soitto saa sitä kautta uutta innostusta ja piristystä.

Kevyen musiikin soitto on myös todella kivaa. Huomaan, vaikka olenkin vielä aiheen kanssa alussa, ettei se kuitenkaan haittaa soitosta nauttimista. Soittoa ei ota niin vakavasti. Olettaisin, että kun kokee klassisen ammattitaidollisesti omaksi lajikseen, ei oletakkaan osaavansa kevyttä musiikkia samalla tavalla. Kevyt musiikki tyylinä myös miellyttää henkilökohtaisesti, ja huomaan positiivisten aaltojen pyyhkäisevän itseni hyvälle tuulelle kun pääsen sitä soittamaan tai kuulemaan. Uusien efektien kanssa olo on kuin olisi lapsena karkkikaupassa. Uusia tapoja käyttää ilmaa, kieltä tai sormia sekä eri äänenvärejä löytyy lukemattomia. Kevyellä puolella niitä saa kokeilla ja vaikka ideoida lisää halutessaan.

6 POHDINTA

Keveyen musiikin opiskelusta klassiselle soittajalle löytyi monipuolisesti hyötyjä. Niitä löytyi trumpetin hallinnan sekä työllistymisen kannalta. Etuja ja ajatuksia löytyi myös klassiseen soittoon käytettäväksi.

Kevyt musiikki tuo teknisesti uusia mahdollisuuksia soittoon. Uusia rytmejä, fraseerauksia ja alukkeita on tarjolla runsaasti. Trumpetin hallinta monipuolistuu asteikkojen ja uusien harmonioiden kautta. Teknisiä taitoja tulee lisää myös ambituksesta ja kestävyydestä. Musikaalinen osaaminen paranee harmonian ymmärtämisen ja toisten kuuntelun kautta, kun musiikki ei ole kiinni nuoteissa, vaan toisia tulee kuunnella uudella tavalla. Mentaaliselta puolelta hyödyt korostuivat rennossa soitossa, joka olisi tärkeä siirtää myös klassiselle puolelle. Keveyen puolen hallinta lisää työmahdollisuuksia ja parantaa oman opetuksen monipuolisuutta.

Opinnäytetyö oli minulle silmiä avaava kokemus. Oletin, että aiheeseen kannattaa tutustua, mutta en ajatellut, että hyödyt ovat niin monipuoliset. Uskon, että keveyen musiikkiin tutustuminen tekisi jokaiselle klassiselle trumpelistille hyvää.

Missä menee keveyen ja klassisen musiikin raja? Raja on välillä häilyvä, tyylejä käytetään ristiin ja välillä sävellyksiä on hankala kategorisoida tyylilajillisesti. Mielestäni rajoja musiikkityylien välillä ei tulisi olla ollenkaan. Musiikki on syntynyt toistensa jatkumoina.

Musiikkia tulisi oppia kokonaisuutena, erikoistuminen vain tiettyyn taiteenlajiin rajoittaa soittajan monipuolista oppimista, ja työllistymistä muusikkona. Trumpetisti hyötyy useasta tavasta soittaa. Trumpetti on instrumenttina jo sellainen, jota käytetään monipuolisesti eri tyyleissä. Siksi trumpettistin tulisi oppia soittamaan mahdollisimman laajasti, että pystyy hyödyntämään trumpetin edut mahdollisimman fiksusti. Miksi siis tyytyä vain yhteen musiikkityyliin kurkkimatta hiukan aidan toiselle puolelle?

Mielestäni musiikkia voisi ajatella yhtenä isona kokonaisuutena ilman rajoittavia rajoja. Tyyllilajit erottaisivat eri musiikkityylit toisistaan tekemättä kuitenkaan muureja niiden välille. Rajoittavat rajat eri taiteenlajien välillä tulisi rikkoa, ja kevyt sekä klassinen musiikki tuoda lähemmäksi toisiaan. Onneksi tyyllilajit lähestyvät koko ajan enemmän toisiaan, joka näkyy opetuksessa ja soitettavassa musiikissa.

Jatkossa voisi pohtia syvällisemmin, miten kevyen musiikin hyödyt saataisiin siirrettyä positiivisessa mielessä myös klassiselle puolelle, tyyllilajeja loukkaamatta. Aihetta voisi lähestyä myös siltä kannalta, mitä kevyttä musiikkia soittava trumpettisti hyötyisi klassisista tavoista soitossaan.

LÄHTEET

Tekijän sukunimi, etunimen ensimmäinen kirjain. Vuosiluku. Otsikko. (Painos.)
Kustantajan kotipaikka: Kustantaja.

Baker, D. 1997. Advanced Ear Training for Jazz Musicians. Miami: Warner Bros. Publications.

Friesen, E. 2010. Improvisation for Classical Musicians. Boston: Berklee Press.

King, J. 1997. Mitä jazz on. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Levine, M. 1989. The Jazz Piano Book. Petaluma: Sher Music Co.

Whitsett, T. 1998. The Dictionary of Music Business Terms. Emeryville: MixBooks.

Suullinen tiedonanto, Lassi Ikäheimo 7.3.2014

Suullinen tiedonanto, Jermu Koivukoski 4.3.2014

Suullinen tiedonanto, Mikko Pettinen 5.7.2013 ja 20.4.2014

Suullinen tiedonanto, Sami Pöyhönen 8.3.2014

Suullinen tiedonanto, Hannu Raijas 7.3.2014

Suullinen tiedonanto, Antero Suvilaakso 3.3.2014